

Zelený svet oslovuje tisíce detí

Pred Múzeom SNP v Banskej Bystrici takmer pol hodinu netrpezlivo čakajú triedy školákov. Areál múzea sa postupne premieňa na rozprávkový les. Vo vnútri už detské kresby, maľby a fotografie čakajú na svoju vernisáž. Všetky výstavy očakávajú nápor prvých návštevníkov a Kino Urpín prvých detských diváčikov... Potom sa otvorili brány Envirofilmu 2007 a v tretí májový utorok o 9. hodine sa všetko začalo už po trinásty raz. Chodba a siene sa naplnili zvedavým ruchom, areál sa začal ozývať detským džavotom. Škôlkari, školáci, študenti a celé školy vytvorili správnu festivalovú atmosféru, ktorá sa rozľahla po okolí a usadila sa v srdciach návštevníkov a organizátorov. Pozornému oku určite neušlo, že práve detskí návštevníci urobili festival mladým, žiadaným a radostným. Sprievodné detské podujatia sa svojou návštevnosťou už tradične stali ozdobou festivalu. Všetkým mladým návštevníkom, ale aj učiteľom a riaditeľom škôl, za to patrí naše veľké poďakovanie.

Zachráňme si rozprávkovú Zem

Tam, kde zurčí voda potokov, kde vonia kvet vo váňku, tam, kde zem je obrábaná ťažkou robotou a život má podobu pes-trého stánku. Za siedmimi galaxiami a siedmimi hviezdami sústavami, stojí rozprávková Zem, ktorú štyri čarovné bytosti stvorili. VODA, PÔDA, VZDUCH a BIODIVERZITA sa volajú, ony vám teraz svoj vlastný príbeh vyrozprávajú. Tento príbeh, určite ho aj vy poznáte, je o boji dobra a zla ako v každej správnej rozprávke. Vyďte sa s nimi na cestu púťavú, zachráňte počas nej našu Zem rozprávkovú.

Uvedeným sloganom sa začínala pohybovo-vedomostná súťaž pre deti a mládež v areáli Múzea SNP, zameraná na záchranu rozprávkovej prírody, alebo ak chcete prírodnej rozprávky. Štyri zložky Zeme sa deťom prihovárali prostredníctvom hier a náučných panelov rozost-

vených na štyroch stanovištiach. Rozprávali o sebe, o svojich vlastnostiach a schopnostiach. Rozprávali o svojich starostiach a tragických udalostiach. Ale tiež o dobrých ľudských skutkoch a činoch, ktoré v prírode, podobne ako v rozprávke, pomáhajú zvíťaziť nad zlom. Úlohou účastníkov súťaže bolo pristaviť sa pri jednotlivých „rozprávkových bytostiach“ (stanovištiach) a absolvovať pripravené aktivity. Na záver mohli svoje nadobudnuté vedomosti zúročiť pri rozprávkovom

Držiteľke Hlavnej ceny Zeleného sveta 2007, 4-ročnej Banskobystričanke Ivonne Žuffovej osobne zablahoželal aj riaditeľ festivalu Jaroslav Jaduš

Sympatická držiteľka ceny poroty za najlepšiu kolekciu výtvarných prác Cristina Gloria Oprisa s dcérou na vlastné náklady neváhala pricestovať až z rumunského Satu Mare, aby si osobne prevzala diplom a cenu počas slávnostného odovzdávania cien súťaže Zelený svet 2007

kolese, ktorým si vykrútili vedomostnú otázku. Lákadlom za správnu odpoveď im bola sladká odmena a možnosť zúčastniť sa na konci festivalového týždňa veľkého rozprávkového Envirofinále. Aj vďaka peknému počasiu sa súťaž tešila z návštevy vyše 3 000 žiakov z Banskej Bystrice, priľahlých aj odľahlejších obcí a regiónov. Školské autobusy priviezli školákov z Lučenca, Nových Zámkov, Poltára, Poník a ďalších miest. Dúfajme, že všetkým súťažiacim sa bude dariť chrániť rozprávkovú prírodu v ich každodennom živote a že si kúsok rozprávky o prírode odniesli so sebou do škôl, školských lavíc a domácností.

Nesúťažné premietanie filmov pre deti

Festivalové doobedia patria okrem súťaží, hier a výstav aj filmovej projekcii pre deti. V tomto ročníku išlo o súbor 34 filmov, rozdelených do štyroch premietacích dní. Slovenský filmový ústav (SFÚ) poskytol klenoty slovenskej tvorby a festival Envirofilm zase svoje najlepšie prihlásené filmy. V Kine Urpín sa vystriedalo presne 1 910 žiakov z 24 škôl z Banskej Bystrice a okolitých obcí

(Slovenskej Ľupče, Poník, Priečodu, Hrochote, Badína a Starých Hôr). Niektoré dni kino doslova praskalo pod náporom mládeže (515 účastníkov).

Zelený svet

XII. ročník medzinárodnej súťaže detskej výtvarnej tvorivosti Zelený svet so svojou tohtoročnou témou *Príroda v motívoch ľudovej rozprávky* prekročil všetky doterajšie štatistiky. Oproti predchádzajúcim ročníkom zvýšil počty sledovaných údajov vo všetkých kategóriách viac ako o polovicu. Do Zeleného sveta 2007 prišlo **6 109** prác v kategóriách kresba, maľba, grafika a kombinované techniky, detský animovaný film, čiernobiela a farebná fotografia. Až **5 611** mladých ľudí vo veku od 3 do 21 rokov, **594** škôl a **976** pedagógov pasovalo túto súťaž za bezkonkurenčne najväč-

šiu a najúspešnejšiu svojho druhu na Slovensku. Okrem slovenských detí sa súťaže zúčastnili nádejní výtvarní umelci z Českej republiky, Lotyšska, Poľska, Srbska, Rumunska, Chorvátska, Číny a Filipín (16 škôl, 286 autorov, 294 prác).

Organizácia súťaže takýchto rozmerov veru nebola jednoduchá. Zahŕňala registráciu, databázové a štatistické spracovanie doručených prác, triedenie do súťažných kategórií. Nemala to veru ľahké ani porota, ktorá pracovala v zložení Miroslav Cipár, František Tomík, Tomáš Čepek a Ladislav Vojtuš. Prvýkrát zasadala v jednotnom zložení pre všetky súťažné kategórie, po prvýkrát pracovala dva dni a udelila spolu najväčší počet cien (52) v histórii súťaže. Okrem cien vo všetkých súťažných kategóriách (v každej tri ceny bez poradia) porota udelila aj zvláštne ceny za: pedagogické vedenie, najlepšiu kolekciu výtvarných prác, digitálne dotvorenie fotografie, najlepšiu kolekciu výtvarne dotvorených fotografií, grafiku a najlepšiu prácu zo zahraničnej kolekcie (pozri prílohu s. 5 - 6). Ďalej bola udelená Cena Rádia Regina za najsilnejšie stvárnenie rozprávkovej prírody vo výtvarnom diele,

Cena environmentálnej nadácie CH. B. Parksovej (5 ocenených detí získalo pobyt v potápačskom tábo-re).

Päťmesačné usilovné prípravy vyústili vo svojom závere do slávnostného odovzdávania cien Zeleného sveta. Zaplnená sála Múzea SNP privítala ocenené deti, ich rodičov a pedagógov z celého Slovenska a zo zahraničia. K významným hosťom v hľadisku patrili riaditeľ festivalu Envirofilm 2007 a štátny tajomník MŽP SR Jaroslav Jaduš, generálny riaditeľ SAŽP Stanislav Štofko a ďalší pozvaní hostia, filmári a umelci. Samozrejme, nechýbali členovia poroty s predsedom Miroslavom Cipárom. Obklopení detskou fantáziou, predstavami, čarami a rozprávkami o prírode nešetřili slovami uznania a s radosťou si potriasli ruky s každým malým či vyšším, mladším či starším nádejným umelcom. Azda najväčšiu radosť mala iba štvorročná Yvonka Žuffová z Materskej školy Triedy SNP v Banskej Bystrici, držiteľka tohtoročnej Hlavnej ceny.

Detská porota

Envirofilm ponúkol deťom možnosť stať sa aj členmi detskej filmovej poroty. Spolu 20 žiakov základných škôl v Banskej Bystrici prevzalo na seba úlohu porotcov, ktorí mali zo siedmich prihlásených filmov rozhodnúť o Cene detského diváka a Cene Rádia Regina za excelentné spracovanie zvuku vo filmovej snímke. Porotcovia sa svojej úlohy zhostili zodpovedne. Počas svojej náročnej práce, aj po jej ukončení, rozdávali nielen úsmevy, ale aj rozhovory pre zvedavých redaktorov z rádia aj televízie.

Deti si spomedzi seba zvolili predsedu, Jakuba Ivaniča zo Základnej školy na Sitnianskej ulici v Banskej Bystrici, ktorý si v rámci svojej novej funkcie musel splniť niekoľko povinností. Po uzavretí a vyhodnotení hlasovania slávnostne prezentoval výsledky poroty a víťazné filmy tak zožali svoj prvý aplauz a potlesk. Ušiam verejnosti však zostali utajené. Dostali sa k nim až počas slávnostného odo-

vzdávania cien festivalu oceneným tvorcom na Zvolenskom zámku, kedy predseda poroty odovzdal Cenu detského diváka priamo do rúk víťaza. Deťom sa najviac páčil film slovenského režiséra Pavla Barabáša Tepuy (11 hlasov z 20 hlasov).

Beseda s filmármi v nemocnici

Azda emotívne najsilnejším podujatím spomedzi sprievodných aktivít pre deti bola aj tento rok štvrtková návšteva filmárov v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou (DFNsP) v Banskej Bystrici. Je to zážitok pre obidve strany! Tentoraz medzi deti zavítali člen

dialóg medzi tak vekovo, ako aj fyzicky vzdialenými generáciami.

Cenu diváka vyhrala Denisa Avuková zo ZŠ na Hviezdoslavovej ulici v Sníne na základe priameho hlasovania na výstave Zelený svet. Získala najviac (56) z 346 platných hlasov

Filmári aj tento rok navštívili deti v Rooseveltovej nemocnici

medzinárodnej festivalovej poroty, filmár a environmentalista z USA Bill Parks, známy slovenský filmár Pavol Barabáš a už tradične aj Steve Lichtag v sprievode Tatka Prírodu. Deti s otvorenými ústami pozerali a s napätím počúvali rozprávania Steva Lichtaga a Billa Parksa o ich dramatických zážitkoch pri filmovaní žralokov a veľrýb, aby si následne pozreli a vypočuli príbehy Pavla Barabáša z ciest po chladných a mrazivých, či horúcich a vlhkých tropických krajinách. Rozprávania týchto troch mužov je pre deti ako návšteva z iného sveta a nesporne jedinečný zážitok na celý život. Je krásne počúvať

A čo dáva táto návšteva filmárom? Predovšetkým úžasný pocit vidieť úsmev na tvárach detí. Ten úsmev, ako aj zvedavé otázky, sa nedajú zaplatiť žiadnymi peniazmi. Je naozaj dobré, že táto iniciatíva v rámci Envirofilmu vznikla, a že úspešne pokračuje.

Študentská prax na Envirofilme

„Na tomto skvelom podujatí sme si my, druháci z Katedry ekológie a environmentálnej výchovy FPV UMB, mohli v rámci odbornej praxe vyskúšať plnenie rôznych úloh. Každá bola rovnako dôležitá, či už ide o informovanie verejnosti v informačnom stredisku, uvádzanie filmov, usmerňovanie divákov v kinosále alebo výpomoc v tlačovom stredisku. Počasie nám nesmierne prišlo, čo ocenili najmä tí, ktorí boli vystavení vplyvom počasia v infostánku na Námestí SNP. Mali sme jedinečnú šancu vidieť úžasné filmy o prírode so silným environmentálnym posolstvom, podať si ruky so zaujímavými osobnosťami a porozprávať sa s nimi. Väčšina z nás si z celého festivalu cení najmä večer Prapodivné svety Pavla Barabáša a Steve Lichtaga. Keďže na túto bansko-bystrickú udalosť sa nedostanú všetci, ktorí si to zaumienia, my, ako nová dočasná súčasť kolektívu Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP), sme vstup na akciu tejto charizmatickej dvojice mali takmer zaručený. Treba ešte spomenúť, že štvordňová prax, počas ktorej máte zabezpečenú stravu a dostanete finančnú odmenu, tak tým sa nemôže pochváliť hocikto. Konečne aj nám môžu niečo závidieť študenti iných študijných programov. Ďakujeme kolektívu SAŽP, že nás na čas prijali medzi seba a priateľsky sa k nám správali.“

Druháci študijného odboru Environmentálne manažérstvo výchovných zariadení, Katedra ekológie a environmentálnej výchovy, FPV UMB, Banská Bystrica

Mgr. Jana Šimonovičová

SAŽP Banská Bystrica

Foto: autorka a Ján Lichý

Rozprávkovej púte Zachráňme si rozprávkovú Zem sa zúčastnilo vyše 3 000 škôlkarov, škôlačikov, škôlčakov aj starších študentov